



**Česká školní inspekce**

**Jihomoravský inspektorát**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Základní škola J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990, okres  
Hodonín**

**Újezd 990, 697 24 Kyjov**

**Identifikátor školy: 600 115 500**

**Termín konání inspekce: 22., 23., 26. a 27. duben 2004**

<b>Čj.:</b>	12-1234/04-5189
<b>Signatura:</b>	ol7cx109

## PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

**Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:**

- ❖ **personálních podmínek vzdělávání a výchovy** v níže uvedených předmětech ZŠ ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ **materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy** v ZŠ ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ **průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy** vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě na 1. stupni a v českém jazyce, matematice, fyzice a pracovních činnostech na 2. stupni ZŠ ve školním roce 2003/2004

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Kyjov, Masarykovo náměstí 30, 697 22 Kyjov, okres Hodonín. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 800 žáků, školní družinu a školní klub s kapacitou 135 žáků a jídelnu základní školy s kapacitou 400 jídel denně. Ve školním roce 2003/2004 navštěvuje školu 646 žáků, z toho 338 na 1. stupni, který je umístěn na odloučeném pracovišti na Seifertově náměstí 920, a 308 na 2. stupni v hlavní budově Újezd 990, kterou škola sdílí společně s další základní školou. Žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola, část z nich je ve 3.-9. ročníku vzdělávána podle vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků.

## HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku zajišťuje celkem 34 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy, hospitace probíhaly u 25 z nich. Všichni tito pedagogové svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem. Jejich kvalifikace je respektována při přidělování úvazků, ředitel přihlíží také k délce jejich praxe, dalšímu vzdělávání a zkušenostem. Výchovná poradkyně s potřebnou pedagogickou praxí absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství a splňuje tak požadavky vyhlášky.

Organizace činnosti a provozu školy je přehledně a jasně stanovena v *Organizačním řádu školy*, který zahrnuje organizační strukturu, kompetence řídicích pracovníků a informační systém uvnitř školy. Také další vnitřní předpisy a řády jsou zpracovány příkladně a tvoří ucelený soubor usnadňující organizaci a řízení školy. Účinným nástrojem vedení školy je pedagogická rada, která pravidelně projednává výsledky vzdělávání a výchovy předjednané v pedagogických kolektivech jednotlivých tříd. Aktuální problémy operativně řeší porady vedení, na něž jsou podle potřeby zváni další pracovníci. Jednání metodického sdružení a předmětových komisí je věcné a pomáhá řediteli školy v otázkách týkajících se výuky včetně jejího materiálního zajištění, organizace exkurzí, olympiád a soutěží. Vedoucí předmětových komisí využívají i možnosti hospitací u méně zkušených kolegů. Funkční vnitřní informační systém je založen na pravidelných poradách, operativním využívání nástěnek a každodenním osobním kontaktu.

Vedení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců školy vychází z vyhodnocování plnění úkolů na jednáních vedení školy nebo pedagogické rady. Zjištěné nedostatky jsou s jednotlivými pracovníky řešeny individuálně.

Systém poskytování odborné i metodické pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je funkční, využívá profesionality uvádějících pracovníků.

Na usměrňování činnosti pedagogických pracovníků a posuzování úrovně i výsledků vzdělávání a výchovy žáků je zaměřena vnitřní kontrola a hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupců. Ze záznamů hospitací vyplynulo, že vedení školy se soustřeďuje více na věcný obsah výuky než na používané metody a formy. Kontrolní systém zahrnuje i ostatní oblasti činnosti školy, jeho funkčnost je založena na důsledném a průkazném vyhodnocování plnění stanovených úkolů. Výsledky kontrol jsou řešeny operativně s příslušnými pracovníky, dle potřeby jsou předmětem jednání pedagogické rady i pracovních porad. Účinnost přijatých opatření je následně vyhodnocována.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je funkční a přijímaná opatření jsou účinná. Další vzdělávání pedagogických pracovníků reaguje na potřeby školy a směřuje k optimalizaci personálních podmínek pro vzdělávání a výchovu žáků.

Ředitel školy má stanovena jasná kritéria pro hodnocení práce pedagogických pracovníků a jejich odměňování, jsou veřejně známá a dle aktuální potřeby obměňována.

***Personální podmínky podporují efektivní vzdělávání a výchovu a jsou celkově vynikající.***

## **HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM**

Základní škola je rozmístěna ve dvou budovách vzdálených od sebe asi 300 m, což nijak neomezuje komunikaci mezi pracovníky.

Třídy 1. stupně ZŠ a tři oddělení školní družiny jsou v budově na Seifertově náměstí. K dispozici je samostatná odborná učebna jazyků, ateliér pro výuku výchovných předmětů v půdní vestavbě, keramická dílna, pracovna pro logopedii, malá tělocvična a školní jídelna s kuchyní. Jsou zde i odborné pracovny, jako cvičná kuchyně, školní dílny, pracovna šití, které využívají pro výuku třídy 2. stupně. Učebny a pracovny jsou velmi prostorné, světlé a především výborně esteticky ztvárněné. K modernímu vybavení některých tříd patří nový typ tabulí (s povrchem upraveným na psaní fixy) nebo nainstalovaný počítač. Ve všech třídách je k dispozici radiomagnetofon, ostatní audiovizuální technika je umístěna v učebnách tak, aby jí mohli využívat v případě potřeby všichni vyučující. Vhodně zvolená úprava rozlehlých chodeb je využita tak, aby svou trvalou názorností především pro naukové a výchovné předměty doplňovala probírané učivo. Rozmístěná umělecká díla („Galerie ve škole“), vlastní výtvarné práce žáků a bohatá květinová výzdoba se podílejí na rozvoji estetického citění žáků.

Žáci 2. stupně ZŠ se vyučují v budově na ulici Újezd, jejímž správcem je jiná základní škola. Také zde jsou třídy prostorné a světlé. Kromě běžných kmenových tříd se pro výuku využívají odborné pracovny fyziky, chemie, výtvarné výchovy a informatiky. Odborné učebny jsou vybaveny potřebnými rozvody, audiovizuální technikou včetně dalšího příslušenství, jako je např. elektronická snímávací kamera pro projekci na monitor, některé i počítači. Dvě učebny s funkční výpočetní technikou umožňují souběžnou výuku dvou skupin žáků. K odborným učebnám přiléhají kabinety s učebními pomůckami. Některé kmenové třídy jsou svým vybavením uzpůsobeny pro výuku předmětů, jako např. přírodopisu či zeměpisu, což umožňuje operativní použití rozmístěných pomůcek a zvyšuje podnětnost

prostředí. Výuce hudební výchovy a zkouškám školního pěveckého sboru slouží koncertní sál. K dispozici je také tělocvična a školní hřiště.

V obou budovách jsou zřízeny žákovské knihovny dostatečně zásobené beletrií i odbornou a encyklopedickou literaturou.

Žáci mají v potřebném množství k dispozici schválené učebnice a učební texty. Vybavení školy pomůckami, které zabezpečují názornou výuku jednotlivých předmětů, je na 1. stupni ZŠ vynikající, na 2. stupni velmi dobré. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny zajištěno dostatečné množství kvalitních kompenzačních pomůcek a učebnic. Učební pomůcky jsou umístěny ve třídách (aktuálně ve výuce používané) a v kabinetech. V odborných učebnách jsou větší části sbírek přehledně umístěny ve vitrínách a skříních a jsou tak připraveny k okamžitému použití.

Při hospitační činnosti sleduje ředitel využívání učebních pomůcek v průběhu výuky. Spolupracuje se správcem jednotlivých sbírek, kteří mu předkládají požadavky na obnovu a modernizaci pomůckové základny. Celkově se vzhledem k množství finančních prostředků daří požadavky pedagogů v této oblasti pokrývat, kontrolní činnost je efektivní.

Prostory a materiálně-technické vybavení školy jsou využívány i veřejností. Uskutečňují se zde výstavy výtvarných prací umělců a řemeslníků (galerie školy). Škola pronajímá učebny s potřebnou technikou, pro různé kulturní a společenské akce využívá optimálního prostředí koncertního sálu.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek školy je dlouhodobé, promyšlené a funkční.

***Materiálně-technické podmínky školy byly velmi dobré.***

## **HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY**

### **Vzdělávací programy**

Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Počínaje třetím ročníkem ZŠ škola realizuje též vzdělávací program Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-21. Na 1. stupni je uplatnění obou vzdělávacích programů umožněno vnitřní diferenciací a zajištěno rozdílným rozvrhem skupin žáků, na 2. stupni je vyčleněna vždy jedna třída s rozšířenou výukou jazyků. Úprava učebního plánu je provedena s ohledem na podmínky školy a v souladu s platnými učebními dokumenty.

Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovány pečlivě, jejich plnění se průběžně sleduje a vyhodnocuje.

***Škola realizuje schválený vzdělávací program.***

Výuka v ZŠ probíhá podle rozvrhu, který koresponduje s učebním plánem školy a respektuje psychohygienické zásady. Délka přestávek vyhovuje právním předpisům. V hospitovaných hodinách probíhala výuka v souladu s platnými osnovami.

***Výuka je v souladu s učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu. Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.***

Školní řád je zpracován v souladu s požadavky vyhlášky a stanovuje jasná pravidla jednání a chování. Jsou v něm stanovena práva žáků, není však zapracováno ustanovení k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol stanovené metodickým pokynem. Zpracované řády odborných učeben odpovídají činnostem v nich vykonávaným a sledují i bezpečnost a ochranu zdraví žáků.

Žáci školy získávají potřebné informace zejména od třídních učitelů a vyučujících. Rodiče žáků jsou informováni o výsledcích vzdělávání a výchovy svých dětí na pravidelných konzultačních hodinách, průběžně též prostřednictvím žákovských knížek nebo v případě potřeby i na individuální schůzce s pedagogem.

***Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je velmi dobrá. Informační systém školy je funkční.***

Funkcí výchovné poradkyně je pověřena zkušená učitelka, která splňuje kvalifikační předpoklady a dále se vzdělává v různých kurzech a školeních. Řídí se plánem práce, který je zpracován konkrétně a jasně. Zabývá se jak oblastí profesní orientace žáků, v níž spolupracuje s třídními učiteli, rodiči i externími subjekty, tak i oblastí péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pečlivě vede dokumentaci o integrovaných žácích, spolupracuje s poradenským pracovištěm. Výhodou je pravidelný kontakt s pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, která školu navštěvuje a dle potřeby pracuje se žáky. Péči o žáky se specifickými poruchami učení zajišťují učitelky - dyslektické asistentky v kroužcích. V oblasti prevence sociálně patologických jevů výchovná poradkyně úzce spolupracuje s metodičkou prevence i s třídními učiteli a ostatními pedagogy. Drobné nežádoucí projevy jsou okamžitě řešeny a přijímaná opatření jsou účinná. Pozitivní ovlivňování žáků se odráží i v efektivně využívaném systému vyhodnocování a oceňování výsledků vzdělávání a výchovy a reprezentace školy.

***Výchovné poradenství výrazně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.***

### **Pedagogické záměry školy**

Vedení školy má zcela jasně formulované koncepční záměry, promýšlí jejich uplatnění v předpokládaném školním vzdělávacím programu. Současné projekty, školní i mimoškolní aktivity, na nichž se podílí velká část pedagogů, ověřují nosnost připravovaných záměrů.

### **Provádění autoevaluace školy**

Na základě ředitelem školy vyplněného dotazníku, pohovoru s vyučujícími a rozboru dokumentace školy bylo zjištěno, že autoevaluace je běžnou součástí práce školy, přičemž její systém se postupně zdokonaluje. Zjištěné údaje jsou shromažďovány, poskytovány pedagogům a zveřejňovány. O zjištěných se diskutuje, ale spíše jen nestrukturovaně a neformálně, jednání zatím nevedou k přijímání systematických opatření. Pokud ředitel opatření přijímá a ukládá učitelům úkoly, ne vždy je důsledně kontroluje a nevyhmáhá jejich plnění.

### **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda**

Hospitační činnost probíhala ve dvanácti třídách u dvanácti ze čtrnácti učitelů.

Rovnoměrné rozložení učiva v rámci školního roku zabezpečují tematické plány zpracované pro jednotlivé předměty, se kterými učitelky v rámci své přípravy na výuku pracují. Časové rozložení učiva v tematických plánech je v reálné výuce dodržováno. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla důkladná a promyšlená po všech stránkách. Často se vyskytovala písemná příprava na tabuli, která kladně ovlivňovala plynulost jednotlivých činností žáků ve vyučování. Vzdělávací cíle sdělili učitelé žákům vždy v úvodu vyučovací hodiny. Volili je přiměřeně vzhledem k věku žáků, jejich možnostem i vzhledem k náročnosti učiva. Probírané učivo na sebe navazovalo.

Stoprocentní odborná a pedagogická způsobilost učitelů pozitivně ovlivňovala kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti.

Vynikající prostorové podmínky, kterými škola disponuje, umožňují účelné, v některých případech netradiční, rozmístění žakovského nábytku a funkční a účelné uspořádání vnitřního zařízení tříd, které je renovované nebo nové. Promyšlené rozmístění různých typů názorných učebních pomůcek doplněné poutavými výtvarnými, někde i literárními pracemi žáků se podílí na vysoké podnětnosti a ve většině případů příkladné estetické úrovni interiéru tříd.

Ve vyučování používali žáci vhodné učebnice, pracovní sešity a nakopírované pracovní materiály. Účelně využívané nápadité didaktické pomůcky a jednoduché manipulativní pomůcky (např. malá počítadla, stírací tabulky, kartičky s čísly a se slovy) pomáhaly žákům lépe pochopit složitější učivo českého jazyka i matematiky.

Organizace hospitovaných hodin, která vycházela ze stanovených vzdělávacích cílů, ze složení žáků ve třídách, jejich možností i z náročnosti probíraného učiva, byla velmi dobře promyšlená a účelně stanovená. V realizovaných formách a metodách práce se pozitivně projevíly pedagogické zkušenosti učitelů i jejich kreativita. Promyšlenost zvolených metodických postupů odrážející se v návaznosti a propojenosti jednotlivých úkolů zadávaných žákům s jasným záměrem přispívala k rozvoji logického myšlení, matematické představitivosti a samostatnosti žáků při řešení. Nové učivo bylo prezentováno v návaznosti na předchozí znalosti a praktické zkušenosti žáků, v logických souvislostech, s využitím mezipředmětových vztahů a za aktivního přispění žáků (např. referát). I když byl v hospitované výuce více uplatňován frontální způsob jejího vedení, dařilo se častým střídáním různých forem pracovních činností, prostorem vytvořeným pro vlastní aktivní vzdělávání (např. podíl žáků na vyvozování nového učiva, aplikace získaných vědomostí, skupinová práce), účelným využitím učebních pomůcek, hrových a soutěživých prvků zapojit žáky aktivně do procesu učení. Vyučovací čas byl v těchto hodinách efektivně využíván. Méně efektivní byla výuka v případě, kdy převažovala řídicí aktivita vyučující a žáci většinou pracovali pod jejím přímým vedením. V hodinách *českého jazyka* učitelé dbali na důkladné vysvětlení učiva s patřičným a důsledným zdůvodňováním gramatických jevů a s využitím logických souvislostí tak, aby žáci učivo pochopili. Ve *čtení* prokazovali žáci velmi dobré čtenářské dovednosti, přečtenému textu rozuměli. K rozšíření znalostí v literární výchově využívali učitelé také doplňkovou četbu. Ve *vlastivědě* byly maximálně uplatňovány mezipředmětové vztahy. Výklad nového učiva byl podpořen vhodně zvolenou ukázkou hudebních, literárních a výtvarných děl vztahujících se k probíranému období tak, aby žáci pochopili učivo o historii ve všech souvislostech. Žáci byli vedeni k práci s odbornou literaturou při zpracování referátů, které vynikajícím způsobem prezentovali v úvodu hodiny, k samostatné práci s knihou při vyhledávání potřebných informací. Zavedený vyučovací styl a soustavnost prováděných činností umožňovaly vysoké pracovní tempo žáků. V průběhu některých vyučovacích hodin se učitelé individuálně věnovali slabším žákům a zohledňovali také žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Promyšlená diferenciací vzhledem k výkonu žáků v rozsahu zadaných úkolů v některých hodinách umožňovala větší efektivitu vzdělávání. Častou obměnou jednotlivých činností, vhodně zařazenými relaxačními prvky i vytvářením příznivé pracovní atmosféry se dařilo ve většině vyučovacích hodin eliminovat únavu žáků během výuky. Důsledné dodržování správných návyků při psaní se promítalo do velmi dobré úrovně žakovských písemností ve sledovaných předmětech.

Úvodní motivace spočívala většinou ve sdělení vzdělávacího cíle hodiny a jejího průběhu. Cílená úvodní motivace navazující na další činnosti žáků byla vhodně zařazována u nejmladších žáků. Z hlediska získání zájmu žáků pro dané činnosti a podpory jejich aktivity byla efektivnější průběžná motivace realizovaná různými formami. Nejvýraznějším motivačním momentem bylo účelné uplatňování mezipředmětových vztahů ve vyučování, což se projevilo ve velmi dobrých všeobecných znalostech žáků.

Zadávané úkoly i pokyny žákům k pracovním činnostem formulovali učitelé jasně a srozumitelně. Způsob kladení otázek však v některých případech nepodporoval rozvoj slovního vyjadřování žáků (neodpovídali celou větou, pouze jednoslovně). Na užívání spisovného jazyka žáky vyučující v některých případech dbali méně důsledně. Ve vyučování vytvářeli učitelé prostřednictvím různých činností, individuálního přístupu a vhodné komunikace se žáky příznivé pracovní klima. Ti měli dostatek prostoru pro vyslovení svého názoru, pro vzájemnou komunikaci (práce ve dvojicích) i samostatný souvislý mluvní projev.

Převaha průběžného pozitivního hodnocení práce a výkonu žáků ze strany učitelů přispívala k podpoře vnitřní motivace žáků k učení. Zvláště ve čtení bylo upřednostňováno individuální odůvodněné hodnocení čtenářského výkonu. V případě společné či vzájemné kontroly, průběžně sdělovaného individuálního hodnocení a společného vyhodnocení zadaného úkolu měli žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Práci žáků hodnotili učitelé objektivně, respektovali jejich individuální schopnosti. K vlastnímu sebehodnocení žáci nebyli zatím cíleně vedeni. Závěrečné shrnutí učiva včetně celkového zhodnocení práce žáků a jejich aktivity zůstalo v některých hodinách opomenuto.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na 1. stupni ZŠ byly celkově velmi dobré.***

## **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy**

### **Český jazyk**

Dlouhodobé plánování výuky zachycují tematické plány, které určují rozvržení učiva do ročníků a zajišťují jeho návaznost. Učitelé si je přizpůsobují podle aktuální situace ve třídě, zejména s ohledem na schopnosti žáků a jejich vzdělávací potřeby. Na jednotlivé hodiny byli učitelé připraveni svědomitě, cíle si stanovili především z hlediska poznatků, jež mají žákům předat. Méně se zaměřili na dovednosti žáků, rozvoj jejich sociálních kompetencí se do cílů sledované výuky nepromítl.

Skutečnost, že všech pět vyučujících splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, příznivě ovlivnila zejména věcnou správnost výuky, metodické vedení hospitovaných hodin však místy nepříznivě ovlivnily vžitě stereotypy.

Prostředí kmenových učeben, v nichž výuka probíhala, bylo esteticky upraveno, vyzdobeno květinami, obrázky, nástěnkami, avšak materiály, jež by zvyšovaly podnětnost učebního prostředí, v nich byly umístěny pouze sporadicky. Žáci všech ročníků jsou vybaveni ucelenými řadami učebnic a čítanek, v hodinách s nimi také běžně pracovali. Ostatní materiální podpora výuky byla velmi omezená, ojediněle se vyskytly kartičky s úkoly, kopírovaný text a tabelární přehledy probíraných jevů. Didaktická technika ve sledovaných hodinách využita nebyla.

Všechny navštívené hodiny byly organizovány frontálně. Učitelé se místy pokoušeli žáky aktivizovat a pomocí řízeného rozhovoru je zapojit do vyvozování nového učiva, ne vždy však úspěšně. Tam, kde zařadili práci ve dvojicích nebo promyšleně diferencovali úkoly podle schopností žáků, se dařilo vytvořit takové učební situace, v nichž se většina žáků podílela na činnostech, řešila úkoly a procvičovala dříve probrané učivo. V hodinách, v nichž žáci pracovali hromadně s tímž textem, však byli zpravidla aktivní rychlejší a úspěšnější žáci, ostatní ztráceli brzy zájem a pozornost. Ani zřetelné stopy únavy žáků nebyly vždy ihned respektovány, záměrná relaxace byla zařazena zcela ojediněle. Místy působilo relaxačně střídání činností, zejména s využitím pohybu žáků. Tempo výuky bylo většinou přizpůsobeno potřebám žáků, částečně však učitelé ve snaze splnit program hodiny žáky při řešení úkolů nabádali ke spěchu.

Vstupní motivace – společně zpívaná písnička – byla zařazena v jediné hospitované hodině. V ostatních případech byla nahrazena sdělením programu hodiny. Průběžná motivace byla

častější, učitelé využívali praktických zkušeností žáků, jejich čtenářských zážitků, navazovali na poznatky z jiných oblastí. Motivačně bylo využito pochval a povzbuzení žáků v průběhu vyučování.

Hospitované hodiny probíhaly v nestresující atmosféře vzájemného respektu. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla, hlásili se, ukázněně plnili pokyny učitelů. Komunikace probíhala výhradně mezi učitelem a žáky, přičemž dominoval verbální projev učitelů. Žáci převážně pouze odpovídali na kladené otázky, k vyjádření vlastního názoru, k diskusi a vzájemné komunikaci neměli vytvořen prostor. K rozvíjení ústního vyjadřování v některých hodinách sloužila mluvní cvičení. Při nich učitelé vedli žáky ke kultivovanému vyjadřování. Sami jim svým vyjadřováním byli příkladem. V části hodin byla příznivá atmosféra podtržena humorem a vstřícným vztahem pedagogů k žákům.

Hodnocení probíhalo ve všech sledovaných hodinách, učitelé využívali všech příležitostí. Chválili žáky za aktivitu, za správnou odpověď, při neúspěchu je zpravidla citlivě vedli k hledání správného řešení. Hodnocení bylo někdy využito i ke klasifikaci. Přesto zřetelně převažuje klasifikace psaného projevu (diktáty, prověrky) nad mluveným. Vzájemné hodnocení žáků se vyskytlo pouze ojediněle, k sebehodnocení v žádné z hospitovaných hodin žáci příležitost neměli. Zhodnocení aktivity žáků a ocenění jejich pokroku bylo zařazeno jen výjimečně.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly celkově dobré.***

## **Matematika**

Řazení jednotlivých celků učiva v tematických plánech respektuje náročnost učiva a garantuje návaznost mezi ročníky. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla po stránce odborné kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům, nedostatky byly pozorovány v oblasti používaných metod a forem výuky.

Výuka matematiky je na 2. stupni školy zajištěna pěti vyučujícími s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, což se pozitivně promítalo v odborné stránce výuky.

Vyučovací hodiny probíhaly v kmenových třídách, které jsou prostorné, čisté a esteticky sice dobře upravené, ale bez vztahu k vyučovanému předmětu. Matematika je vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu zabezpečena jen základními učebními pomůckami, jejich použití v některých sledovaných vyučovacích hodinách zefektivnilo výuku. Didaktická ani jiná technika nebyla v hodinách použita. Žákům byly školou poskytnuty vhodné učebnice, ve vyučování byly účelně využívány.

Převažovala frontální výuka, při níž se přímá práce učitele s celou třídou stídala se samostatnými činnostmi žáků. Často při tom převládala aktivita vyučujícího nebo byli zapojováni především žáci aktivnější. Učitelky převážně sledovaly práci žáků u tabule a již méně kontrolovaly žáky v lavicích a opravovaly jejich chyby a nedostatky. Kooperace mezi žáky byla podporována jen ojediněle. Na pamětní zvládnutí učiva a na jeho mechanické procvičování byl kladen větší důraz než na pochopení souvislostí. V části hodin, kdy se provádělo společné vyvozování nových poznatků, byli žáci mnohem aktivnější a velice dobře dokázali látku aplikovat na výpočet dalších příkladů. Téměř ve všech hodinách se pracovalo přiměřeným pracovním tempem. Žáci ukázali, že dovedou pracovat s racionálními čísly, se základními funkcemi, řešit jednoduché rovnice a dobře se orientují v rovinné geometrii. Hlediska psychohygieny v průběhu výuky byla sice zpravidla vyučujícími respektována, ale většinou zcela chybělo relaxační pojetí výuky.

Vstupní motivace reprezentovaná sdělením tématu a cíle hodiny byla prováděna ve většině vyučovacích hodin, záměrná průběžná motivace byla zařazena jen v části sledované výuky,



kdy vyučující prováděly vhodnou aktualizaci učiva nebo uváděly mezipředmětové souvislosti. Průběžná kontrola naplňování cíle hodiny nebyla téměř prováděna.

Klid a rozvaha vyučujících vytvářely pěknou pracovní atmosféru. Učitelky většinou ponechávaly dostatek prostoru pro žákovské názory, tolerovaly odlišné způsoby řešení úloh a vyžadovaly zdůvodnění postupů a tvrzení žáků. Menší pozornost byla v některých hodinách věnována verbálnímu projevu žáků.

Přímá klasifikace v průběhu výuky byla zaznamenána jen v některých případech. Výkony žáků učitelky průběžně sledovaly, zaznamenávaly a před třídou pouze stručně vyhodnocovaly. Pochvala byla využita jen ojediněle. Některé vyučovací hodiny postrádaly závěrečné shrnutí.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na 2. stupni ZŠ měly dobrou úroveň.***

## **Fyzika**

Výuka byla hospitována ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Cíle hodin byly stanoveny vzhledem k podmínkám jednotlivých tříd a v průběhu vyučování se je dařilo splnit. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Obě vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V průběhu hospitací nebyly shledány zásadní nedostatky z pohledu věcné a odborné správnosti výuky.

Hospitované hodiny probíhaly v odborné pracovně fyziky. Ta je pro výuku vybavena většími žákovskými pracovními stolky s funkčním rozvodem elektrického napětí. V prosklených skříních je viditelně umístěna část demonstračních pomůcek, což vytváří motivující prostředí. Zbývající pomůcky jsou uloženy v přilehlém kabinetu. Kromě školních učebních pomůcek vyučující zajišťují a postupně rozšiřují sbírku přístrojů z technické praxe. V průběhu výuky na nich vysvětlovaly žákům fyzikální principy jejich činnosti. Instalovaná didaktická technika byla využita jen v jedné hodině. Při výuce žáci používali schválené učebnice a školní tabulky.

Převažující část výuky měla činnostní charakter. Vhodnou a účelně volenou organizací většiny hodin bylo dosaženo efektivního využití vyučovacího času. Při demonstračních pokusech a zkoumání různých přístrojů a zařízení, které byly uváděny v souvislosti s probíranou tematikou, byli žáci aktivní a s vyučující ochotně spolupracovali. Při práci s učebnicí a tabulkami se učili vyhledávat informace a údaje potřebné pro řešení zadaných úloh. Používaná frontální výuka byla střídána se samostatnou prací žáků, méně často s prací ve skupinách. Učující řídily výuku tak, aby byl čas efektivně využit a stanovené cíle splněny. Při samostatné práci kontrolovaly práci jednotlivců, individuálně pracovaly se žáky, kteří jejich radu a pomoc potřebovali.

Učební pomůcky a přístroje, na kterých byly vysvětlovány jejich funkce, byly silným motivujícím činitelem ve sledovaných vyučovacích hodinách a zabezpečovaly názornost výuky. Při zkoumání a prohlížení pomůcek žáci spolu diskutovali a spolupracovali. To vše zvyšovalo jejich aktivitu a podněcovalo zájem o výuku.

Pěkným vztahem k žákům učitelky vytvářely příznivé klima třídy a podnětnou pracovní atmosféru pro práci celku i samostatnou činnost žáků. Poskytovaly jim dostatečný prostor pro formulování názorů na probíranou problematiku. Při diskusi a řízených rozhovorech rozvíjely jejich komunikativní dovednosti. Převažujícím pozitivním hodnocením vyučující upevňovaly sebedůvěru jednotlivců. Stanovená pravidla měli žáci většinou osvojena. Byli vedeni k vzájemné ohleduplnosti a tolerantnímu jednání.

Každý výkon žáka byl hodnocen slovně. Orientačním zkoušením učitelé zjišťovali míru osvojení poznatků jednotlivými žáky. Učitelky sledovaly, aby každý žák dostal v hodině příležitost zapojit se a mít tak pocit úspěšnosti. Oceňovaly případný dosažený pokrok,

výsledek individuálního zkoušení byl vždy žákovi zdůvodněn. Klasifikace zkoušených žáků byla objektivní. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo realizováno.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice byly velmi dobré.***

### **Praktické činnosti (informatika, technické práce)**

Výuka informatiky i technických prací byla hospitována u učitelů, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. To se pozitivně odrazilo v odborné i věcné správnosti výuky informatiky. Ve výuce prací v dílnách byly zaznamenány některé nedostatky v teoretických poznatcích i při procvičování praktických dovedností.

Pro výuku informatiky má škola dvě odborné učebny vybavené funkčními počítači a dalšími zařízeními v množství, které umožňuje souběžnou výuku celé třídy. Uspořádání učebny bylo promyšlené jak z hlediska vlastní práce s PC, tak i probírané teorie. Celkově bylo prostředí učeben motivující a podnětné. Pro výuku technických prací má ZŠ školní dílnu vybavenou dostatečným množstvím nástrojů, nářadí a různými materiály, na nichž se žáci učí základním pracovním operacím.

Vzhledem k dostatečnému počtu počítačů byla v *informatice* volena intenzivní samostatná výuka. Odpovídala tomu i volba vyučovacích metod. Žáci však nebyli omezováni v činnostech, měli možnost vzájemně spolupracovat a radit si. Vyučující rozdělil vyučovací jednotku na dílčí etapy. Po probrání a vysvětlení nového učiva žáci prováděli individuálně nácvik nových dovedností a učitel využíval takto vytvořeného časového prostoru ke kontrole správnosti řešení jednotlivými žáky a případným nápravným opatřením. Pracovní tempo bylo úměrné schopnostem žáků. Ve výuce *technických prací* silně převažovala vlastní pracovní činnost žáků při zhotovení výrobku. Ten byl zvolen tak, aby se při minimálních materiálových nárocích žáci naučili co nejvíce pracovních operací. Žákům byl ponechán dostatečný časový prostor, mohli si volit pracovního tempo a měli volnost i pro individuální nácvik a provedení činností. Jistým nedostatkem byla absence předvedení nacvičované operace učitelkou a práce s chybou. V důsledku toho pak vyučující musela často zasahovat při chybných pracovních postupech a návycích u většiny žáků. Žáci pracovali samostatně, každý na svém výrobku. V případě potřeby si vzájemně pomáhali a radili. Pomoc a radu ochotně poskytovala i vyučující.

Praktické úlohy v *informatice* stejně jako seznamování s novým programem a jeho výhodami byly silnými motivujícími činiteli v průběhu celé vyučovací jednotky. Motivací v technických pracích bylo vytváření vlastního výrobku jednotlivými žáky. Při nácviku pracovních operací byl motivujícím prvkem aspekt spoléhání na vlastní dovednosti.

Vstřícný vztah učitele informatiky k žákům vytvářel příznivou pracovní atmosféru. Žáci akceptovali pravidla komunikace a chování, což přispívalo k tomu, že se neobávali požádat o radu a pomoc. Vyučující je vedl k uplatňování odborné terminologie. Rovněž v technických pracích byla vstřícnost a zejména pomoc při nácviku pracovních dovedností výrazná. Komunikativní dovednosti v předmětu však nebyly příliš rozvíjeny, docházelo i k nepřesnostem v užívání odborné terminologie.

Za splnění úkolů byli v *informatice* žáci slovně hodnoceni. Při hodnocení, které bylo objektivní a pozitivní, oceňoval učitel i dosažený pokrok. Orientačním ověřováním zjišťoval míru osvojení poznatků jednotlivými žáky. V technických pracích byl aspekt hodnocení výsledku pracovních dovedností podceňen, v závěru vyučovacích jednotek nebyl vytvořen dostatečný časový prostor pro diskuzi o provedení výrobků.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pracovních činnostech byly celkově dobré.***

## Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání ve sledovaných předmětech škola během roku používá vlastní prověrky s provedenou podrobnou analýzou dosažených výsledků. Jednorázové hodnocení znalostí z českého jazyka, matematiky a z cizího jazyka se provádí jen na začátku šesté třídy (při přechodu na druhý stupeň školy). K porovnání úrovně znalostí a dovedností žáků slouží školní kola soutěží vztahujících se ke sledovaným vyučovacím předmětům a umístění žáků v okresních soutěžích. O kvalitě výsledků vzdělávání vypovídá rovněž fakt, že významná část žáků 5. ročníku je každoročně úspěšná u přijímacích zkoušek na víceleté gymnázium. Tato skutečnost však negativně ovlivňuje konkurenční prostředí mezi žáky 2. stupně.

Uvedené nástroje slouží jednak k ověřování úrovně znalostí žáků, míry jejich logického myšlení a schopnosti uplatňování jevových souvislostí, jednak jako dílčí ukazatel kvality výuky učitelů. Výsledky analýzy vzdělávání a výchovy jsou projednávány pedagogickou radou, v případě potřeby operativně s jednotlivými vyučujícími. K nápravě negativních zjištění jsou přijímána účinná opatření.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hospitovaných předmětech měly celkově dobrou úroveň.***

## DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. Kulaté úřední razítko školy neobsahuje všechny údaje v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě.
- Mimořádně bohatá a úspěšná je mimoškolní činnost – ve škole pracuje pěvecký sbor *Modráčci* a divadelní kroužek *Pískle*, které svou činnost pravidelně představují veřejnosti.
- Na 1. stupni ZŠ úspěšně probíhá projektová výuka, jejíž výsledky jsou vždy souhrnně zpracovány a vydány pod názvem zpracovaného projektu pro všechny zúčastněné žáky. Finanční stránku vydávání těchto projektů škola řeší ve spolupráci s rodiči. Kromě toho škola vydává publikaci „Čítanka pro všechny, co rádi čtou“, ve které jsou publikovány literární práce žáků (básně, povídky, krátké texty, úvahy). Jejich úroveň je mimořádná.
- V *Galerii 920* na 1. stupni ZŠ, kterou spravuje zástupce ředitele školy, jsou pro žáky i veřejnost pravidelně instalována výtvarná díla různých autorů. Na 2. stupni ZŠ pracuje *Galerie ve škole*, v níž jsou kromě uměleckých děl představovány také dětské výtvarné práce.
- Řada žáků 1. i 2. stupně ZŠ pracuje v kroužku *Mladí debrujaři*, což výrazně ovlivňuje jejich zájem o školní práci i její výsledky.
- Škola je zapojena do mezinárodního projektu Sokrates – spolu se školami v Norsku, Severním Irsku a Itálii. V rámci tohoto projektu žáci zpracovali téma „*Emigrace občanů do Ameriky*“.
- Řada školních i mimoškolních aktivit má silné regionální zaměření (tradice, řemesla i kultura), které souvisí s celkovými koncepčními záměry školy. Škola je vydavatelem pracovních listů a textů autorského kolektivu kyjovských učitelů *Kyjov a okolí*, které jsou doplněny rozsáhlou fotodokumentací historie a současnosti města.

- V současné době je škola ve finanční tísní, která byla způsobena ztrátou finančních prostředků na provoz při pádu Union banky a následnou nutností čerpat (a splácet) úvěr. Za této situace je rozsah aktivit organizovaných pro žáky zcela mimořádný a lze ho uskutečnit jen díky velké aktivitě pedagogického sboru.

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 2. 12. 1997, čj. S-18/97-01 ze dne 1. prosince 1997
2. *Zřizovací listina Základní školy J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990, okres Hodonín ze dne 3. dubna 2001*
3. *Dlouhodobá koncepce Základní školy J. A. Komenského Kyjov na období 2002-2005*
4. *Koncepce rozvoje Základní školy J. A. Komenského Kyjov projednaná pedagogickou radou dne 2. září 2003*
5. *Měsíční plány práce na školní rok 2003/2004*
6. *Plán kontrolní a hospitační činnosti ZŠ J. A. Komenského Kyjov ve školním roce 2003-2004*
7. *Plán hospitační činnosti zástupce ředitele pro 1. stupeň pro školní rok 2003/2004*
8. *Plán dalšího vzdělávání učitelů na školní rok 2003/2004*
9. *Plán pedagogických rad ve šk. r. 2003/2004*
10. *Organizační řád školy s účinností ode dne 2. 9. 2002*
11. *Školní řád pro žáky 1. stupně ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 s účinností ode dne 2. 9. 2003*
12. *Školní řád pro žáky 2. stupně ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 s účinností ode dne 2. 9. 2003*
13. *Klasifikační řád školy s účinností ode dne 1. února 2002*
14. *Vnitřní řád pro pedagogické a ostatní pracovníky školy ze dne 1. září 2001*
15. *Třídní knihy všech tříd ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 ve školním roce 2003/2004*
16. *Třídní výkazy všech tříd ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 ve školním roce 2003/2004*
17. *Katalogové listy všech žáků ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 ve školním roce 2003/2004*
18. *Vysvědčení žáků 5. ročníku za I. pololetí školního roku 2003/2004*
19. *Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2003/2004*
20. *Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2002/2003*
21. *Knihy úrazů vedená od školního roku 2001/2002*
22. *Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání hospitovaných pedagogických pracovníků ZŠ J. A. Komenského Kyjov, Újezd 990 ve školním roce 2003/2004*
23. *Plán výchovného poradenství na školní rok 2003/2004*
24. *Minimální preventivní program na školní rok 2003/2004*
25. *Osobní dokumentace žáků s postižením vedená ve školním roce 2003/2004*
26. *Individuální vzdělávací programy žáků integrovaných ve školním roce 2003/2004 v ZŠ J. A. Komenského Kyjov*

27. Učební plány všech tříd realizované v letech 1999-2004
28. Rozvrhy hodin a rozvrh zvonění platné ve školním roce 2003/2004
29. Tematické plány učiva sledovaných předmětů platné ve školním roce 2003/2004
30. Hospitační záznamy vedení školy za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
31. Záznamy z kontrol provedených vedením školy ve školním roce 2003/2004
32. Zápis z pracovních porad pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003
33. Namátkově vybrané žákovské knížky a sešity žáků všech hospitovaných tříd
34. *Kriteria pro udělování cen nejlepším žákům* ze dne 18. dubna 2000
35. Zpracované žákovské projekty z roku 2001 až 2004 (9 výtisků)
36. Publikace vydané školou *Čítanka pro všechny, co rádi čtou, Kyjov a okolí*
37. Dokumentace k pořádaným výtvarným výstavám „Galerie ve škole“
38. Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitele školy před inspekcí
39. Dotazník pro ředitele - autoevaluace školy
40. Výroční zpráva (školní rok 2002/2003) ze dne 22. září 2003
41. Inspekční zprávy čj. 151 70/98-11006 a čj. OI-15-97/98-8Z

## ZÁVĚR

*Vynikající personální podmínky jsou výsledkem promyšlené koncepční práce vedení školy. Využívání kvalifikace pracovníků a důraz na jejich profesionální růst pozitivně ovlivňují pracovní atmosféru.*

*Vynikající prostorové podmínky a velmi dobré vybavení pomůckami na obou pracovištích školy vytvářejí vhodné materiální zázemí pro realizaci vzdělávacího programu. Výrazně esteticky upravené interiéry tříd i společných prostor školy ovlivňují estetické vnímání žáků a zvyšují podnětnost učebního prostředí, omezené využívání materiálně-technického zázemí však v některých předmětech na 2. stupni školy poněkud snižovalo názornost vyučování.*

*Formy a metody práce na 1. stupni ZŠ umožňovaly žákům aktivně se účastnit všech činností, důraz byl kladen na vzájemné souvislosti jevů a mezipředmětové vztahy. Vhodně byl uplatňován diferencovaný přístup k žákům podle jejich schopností.*

*Pro větší část sledované výuky na 2. stupni ZŠ byl charakteristický frontální styl práce s převažujícími aktivitami učitele a s menším aktivním zapojením žáků do procesu učení. Učitelé preferovali především odbornou úroveň výuky, poněkud chybělo relaxační pojetí. Menší důraz byl rovněž kladen na samostatné vyjadřování, žákovskou interakci a vzájemnou komunikaci. Chování žáků během inspekce bylo vzorné.*

*Vzhledem k tomu, že předcházející inspekce byly zaměřeny spíše tematicky, nelze provést srovnání s předcházející úrovní výuky a posoudit vývoj školy.*

## Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Helena Kneselová, CSc.	Helena Kneselová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška, v. r.
	RNDr. Vladislav Milink	Vladislav Milink, v. r.
	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová, v. r.

**Další zaměstnanci ČŠI** Zdeňka Kociánová  
Eva Hrnčířová

V Brně dne 27. května 2004

## Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. června 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení Podpis

PaedDr. Jan Navrátil, ředitel školy Jan Navrátil, v. r.

*Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

## Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad JmK – odbor školství Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno	2004-07-08	12-1040/04/148-952
Město Kyjov, Masarykovo nám. 30, 697 22 Kyjov	2004-07-08	12-1040/04/148-952
Rada školy	- - -	- - -

**Připomínky ředitele školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.